

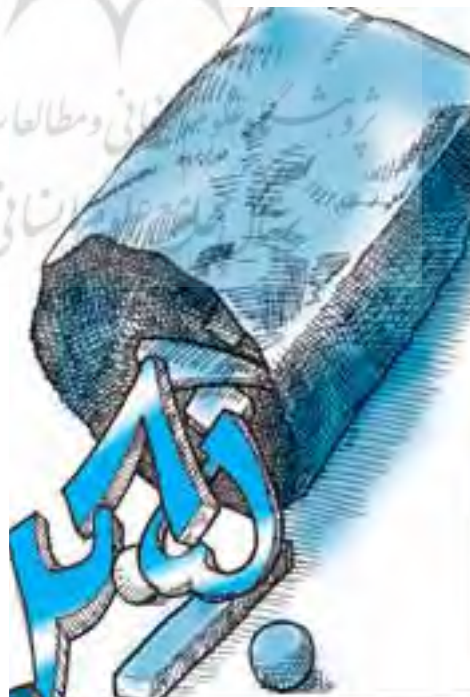

بیمه مسئولیت حرفه‌ای حسابداران

زمینه سازتحول در این حرفه

بر اساس نظریات حقوقی، چنانچه فردی در جریان فعالیت‌های خود موجب ضرر و زیان دیگران شود، مسئول است و می‌بایست خسارت وارد شده را جبران نماید. بر اساس قانون مسئولیت مدنی ایران که در سال ۱۳۳۹ به تصویب رسید: «هر کس بدون مجوز قانونی، عمداً یا در نتیجه بی احتیاطی به جان یا سلامتی یا مال یا آزادی یا حیثیت یا شهرت تجارتي یا به هر حق دیگری که به موجب قانون برای افراد ایجاد گردیده است لطمه وارد نماید که موجب ضرر مالی یا معنوی دیگری شود، مسئول جبران خسارت ناشی از عمل خود می‌باشد». به این ترتیب همه اعضای جامعه در معرض این خطر قرار دارند که ممکن است در جریان فعالیت‌های خود خسارتی را به دیگران وارد نمایند و بر اثر آن مجبور شوند خسارتی را گاه تا چند برابر دارایی خود به زیان دیدگان پرداخت نمایند. این موضوع وجود ابزارهای ویژه‌ای را برای حمایت از افراد جامعه در رویارویی با این حوادث ضروری ساخت.

تصویب قانون «بیمه مسئولیت دارندگان وسایط نقلیه موتوری زمینی» در سال ۱۳۴۷ همه دارندگان وسایل نقلیه موتوری را ملزم کرد تا با خرید بیمه‌نامه شخص ثالث، مسئولیت مدنی خود را در برابر یکی از بزرگترین خطراتی که موجب بروز خسارت به دیگران می‌شد بیمه نمایند. هر چند این قانون گام

بسیار مؤثری در آشنایی جامعه با مسئولیت‌های مدنی و پیش‌بینی تمهیدات لازم محسوب می‌شد، اما همچنان موارد بسیار دیگری از مصادیق مسئولیت مدنی از پشتوانه و تأمین‌های لازم برخوردار نبود. به تدریج با تلاش شرکت‌های بیمه و آشنایی صاحبان حرف و مشاغل با مسئولیت‌هایشان، بیمه‌نامه‌های دیگری در حوزه مسئولیت مدنی طراحی شد و در اختیار مخاطبان خود قرار گرفت. بیمه‌نامه‌های مسئولیت حرفه‌ای پزشکان و پیراپزشکان، سازندگان ابنیه ساختمانی، هتل‌داران، صاحبان استخرها و منجیان غریق از جمله بیمه‌نامه‌های مذکور بود.

گسترده‌گی مشاغل و حرفه‌ها از یک سو و تنوع مسئولیت‌های مدنی از سوی دیگر، توسعه انواع بیمه‌نامه‌های مسئولیت را - به نحوی که هر یک از افراد و اقشار جامعه متناسب با خصوصیاتشان به راحتی به بیمه‌نامه مورد نیاز خود دسترسی داشته باشند - همچنان ضروری می‌ساخت. یکی از مشاغلی که بنا بر ویژگی‌های خاص خود در معرض این‌گونه تهدیدها قرار دارد، حرفه حسابداری است.

حوزه مسئولیت حسابداران رسمی بسیار فراگیر است و تمامی کسانی که از گزارش‌های حسابداران استفاده می‌کنند، در این حوزه قرار می‌گیرند. چنانچه یک پزشک و یا یک وکیل، سهل‌انگاری و یا اشتباه غیر عمد کند، معمولاً فقط شخص بیمار و یا موکل وی مدعی می‌شوند ولی سهل‌انگاری و یا اشتباه یک حسابدار می‌تواند گاه تا هزاران نفر سهامدار و یاسایر اشخاص ذینفع را دچار زیان کند. صاحبان سرمایه، فروشندگان، مدیران، مراجع مالیاتی، کارکنان و مشتریان، اشخاصی هستند که ممکن است در اثر خطاهای حسابدار خسارت ببینند.

مدیران مؤسسات حسابداری و حسابداری ممکن است در اثر اشتباه مسئول محسوب می‌شوند. در برخی موارد پس از تنظیم اسناد مالی، واقعی نبودن برخی از اطلاعات آشکار می‌شود. گاه حسابدار تشخیص می‌دهد برخی از موارد فاقد اهمیت کافی است و ضرورتی برای درج آنها در گزارش‌ها وجود ندارد ولی ممکن است بعدها مشخص شود که آن موارد دارای اهمیت بسیاری بوده‌اند. همچنین نبود برخی از استانداردهای حسابداری در کشور موجب می‌شود که حسابدار در تفسیر برخی از قوانین و مقررات دچار اشتباه شود. این نمونه‌ها در کنار بسیاری از موارد دیگر موجب می‌شود تا ادعاهای حقوقی ذینفعان، غرامت‌های سنگینی را متوجه حسابدار سازد. بنابراین وجود مکانیسم‌های حمایتی کارآمدی که در صورت وقوع این رخدادها از تنظیم‌کنندگان اسناد مالی حمایت نماید برای حمایت از فعالان این صنعت و همچنین توسعه کیفی این حرفه ضرورت می‌یابد.

تنظیم شفاف و صحیح گزارش‌های مالی، آشنایی مردم با حقوق خود و کاهش رفتارهای مجرمانه برخی از آثار کیفی وجود پشتوانه بیمه برای حسابداران است. بیمه آسیا در راستای اهداف توسعه بیمه در کشور و وظایف حرفه‌ای خود با مطالعه و بررسی ابعاد گوناگون مسئولیت حرفه حسابداری با همکاری تشکلهای صنفی این حرفه «بیمه‌نامه مسئولیت حرفه‌ای حسابداران رسمی کشور» را طراحی و آن را به جامعه حسابداران عرضه نموده است.

انتظار می‌رود این بیمه‌نامه ضمن ایجاد حمایت‌های لازم از حسابداران و حرفه حسابداری، آثار مناسبی را نیز در بهبود روابط اجتماعی و مدنی بر جای گذارد.